

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 201000188

Vår ref.: 2011/66

Dato: 30.03.2012

Høringsuttalelse – Forslag til politiregisterforskrift

Bioteknologinemnda viser til høringen hos Justis- og beredskapsdepartementet datert 15.02.2012 med høringsfrist 30.03.2012. Bioteknologinemnda har ikke fått tilsendt høringen, men ønsker å gi noen innspill som angår DNA-registeret og biologisk materiale. Nemnda behandlet høringen på nemndsmøtet 28.–29. mars 2012.

Generell kommentar

Denne høringen gjelder de resterende fem av i alt tolv deler av politiregisterforskriften. De første syv ble sendt på høring i juni 2011, og Bioteknologinemnda uttalte seg til disse i høringsbrev 14.10.2011. Nemnda uttalte seg da spesielt om håndtering av biologisk materiale, genetiske opplysninger og andre biologiske opplysninger i politiet, påtalemyndighet og etterretning, om videre bruk internt og utlevering av materiale og opplysninger til andre instanser og andre formål, samt om vandelsattest ved vurdering av par for assistert befruktning¹.

Bioteknologinemnda uttalte seg i juni 2006 om DNA-registeret da NOU 2005:9 Lov om DNA-registrering i strafferettspleien var på høring.²

Bioteknologinemnda konsentrerer seg her om de delene av høringene som gjelder DNA-registeret og innsamling og destruksjon av biologisk materiale til DNA-analyse.

Forslag til endringer i DNA-registeret

Det er i høringen foreslått noen få endringer i DNA-registeret. Det er blant annet tatt inn forslag til bestemmelser som:

- presiserer delt databehandlingsansvar mellom Kripos og politimestrene ved innsending av DNA-prøver til analyse
- presiserer forholdet til databehandler og fastslår at denne etter avtale kan foreta sammenligninger som ellers skulle vært gjort i registeret, forutsatt at slik sammenligning skjer i samme sak
- innebærer en utvidet adgang til å søke profiler fra lik mot DNA-registeret

---

¹ Se Bioteknologinemndas uttalelse [Høringsuttalelse: Forslag til politiregisterforskrift](#), 14.10.2011.

² Se Bioteknologinemndas uttalelse [Høring: NOU 2005:19 Lov om DNA-registrering til bruk i strafferettspleien](#), 29.05.2006.

Bioteknologinemndas kommentar:

Bioteknologinemnda støtter at det i forskriften nå settes krav om klare regler og avtaler ved delegering av databehandlingen fra Kripos til analyseinstitusjonen som håndterer DNA-profilene, og at det må være gode rutiner for at dette overholdes.

Bruk av DNA-profil for identifisering av lik

Det foreslås at forskriften åpner for at man i større grad kan benytte DNA-registeret til å identifisere lik.

Bioteknologinemnda uttalte seg om dette i uttalelsen i 2005:

Bioteknologinemnda er for øvrig enig i at registeret kan benyttes til identifikasjon dersom det gjøres likfunn, selv om det ikke er direkte indikasjoner på at noe kriminelt er begått. I denne sammenhengen holder det at undersøkelsen karakteriseres som etterforskning.

Bioteknologinemndas kommentar:

Bioteknologinemnda støtter at det nå presiseres at DNA-registeret kan benyttes til identifisering av lik. Det må imidlertid ikke føre til at flere enn ellers legges inn i DNA-registeret, fordi hensynet til fremtidig identifisering av lik ikke skal være et formål med registeret.

Bioteknologinemnda vil samtidig fremheve betydningen av rettsmedisinske obduksjoner ved unaturlig død der det ikke er påvist noe kriminelt forhold. Det er viktig at disse følges opp med forskning både som en kvalitetssikring av helsevesenet og som en del av rettsstaten. For denne forskningen finnes det ingen alternative kilder for innsamling av prøver. Forskning på sykdom som kan gi plutselig død foregår i dag på prøver fra rettslige obduksjoner med godkjennelse fra REK og Datatilsynet og med støtte fra pasientorganisasjonen. Bioteknologinemnda mener dette er viktig forskning og er bekymret for at antall obduksjoner er betydelig redusert i Norge gjennom den siste tiden.

Utlevering av opplysninger fra DNA-registeret

Forslaget til forskrift (§ 45-12) sier at opplysninger fra DNA-registeret ikke skal utleveres etter politiregisterloven kapittel 5 og 6 med mindre dette skjer til formål som nevnt i politiregisterloven §§ 22, 26 og 33. Disse paragrafene omfatter utlevering av opplysninger til utlandet (§ 22), taushetsplikt i den enkelte straffesak (§ 26) og taushetsplikt ved forskning (§ 33).

Utlevering til utlandet

Forslaget til forskrift omfatter også Norges deltakelse i Prüm-avtalen. Denne skal sikre at medlemslandene har tilgang til det norske DNA-registeret ved elektroniske søk. Søket skal i utgangspunktet kun gi treff eller ikke-treff. Forskriften ser ut til å kunne omfatte også utlevering til utlandet også i andre situasjoner, blant annet etterforskningsformål, som inkluderer utenlandske samarbeidende politimyndigheter og sikkerhets- og etterretningstjenester for å avverge eller forebygge lovbrudd.

Siden den gang har det vært en enorm utvikling innen molekylære analysemetoder, og store mengder informasjon kan hentes ut av biologisk materiale. Biologisk materiale som kan hentes inn i forbindelse med DNA-profiler, kan være ønskelig å benytte videre i forskning. Folkehelseinstituttet har fra før store biobanker som benyttes til forskning. Disse prøvene er imidlertid i hovedsak innhentet til helseforskning og er basert på et samtykke til dette.

Bioteknologinemndas kommentar:

Bioteknologinemnda anbefaler at det avtales og etableres gode rutiner for å destruere biologisk materiale etter at DNA-profilen er tatt. Nemnda fraråder at biologisk materiale innhentet for DNA-profilering benyttes til forskning uten et eksplisitt samtykke fra den materialet stammer fra.

Med vennlig hilsen

Lars
Lars Ødegård
leder

Sissel Rogne
direktør

Saksbehandler: Grethe S. Foss, seniorrådgiver

